

Tocqueville en de huidige stand van zaken in Amerika-3

Petra Bolhuis &
Theo Meereboer
Maieutiek 2018

Checks and balances

De Franse filosoof Charles Montesquieu (1689-1755). Schreef De l'esprit des lois ('Over de geest van de wetten') verscheen in 1748. **Trias Politica;**

- De uitvoerende macht in handen van de monarch,
- De wetgevende macht in handen was van het parlement.
- De rechtsprekende macht kwam volgens Montesquieu uit het volk.

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Effecten op de democratie

Invloed van het volk is doorslaggevend in de democratie in Amerika.

- Franse grondwet van 1791 rechtspraak als inperking van monarch
- Amerikaanse grondwet van 1789 rechtspraak als inperking van de macht van het volk.

Tocqueville verwacht veel van de inperkende werking van de rechtspraak op dreigingen van populisme en tirannie van de meerderheid.

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Toepassen van de wet (blz 115-128)

De wet leidt tot een geschil, dan komt de rechtspraak in actie,

De rechtspraak gaat over individuele gevallen, niet over principes,

Rechtspraak kan alleen optreden als anderen haar in werking zetten.

Anders dan in Europa is in Amerika de basis niet de wetten, maar de constitutie (grondwet). Wetten kunnen daaraan ook getoetst worden

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Het volk, de president en de rechtspraak

In Amerika kan de constitutie veranderen als het volk dat wil. Er is een flexibiliteit die maakt dat de constitutie de uitdrukking is van wat het volk of de natie wil, de constitutie is daarmee de basis van de wetgever, de burger en de rechter.

Daarom kan de rechter een wet die hij onconstitutioneel acht weigeren toe te passen. Gevolg is: óf de wet wordt ingetrokken óf de constitutie aangepast. (dit moet niet te doeltreffend worden zegt T. zie blz 120)

Het *Supreme court* is daarmee de politieke zwaargewicht binnen de juridische mogelijkheden.

Gevolg: het benoemen van rechters heeft grote invloed op welke politieke richting het land uitgaat. (Warren)

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

De rol van de jury

Politiek gezien van belang. De jury is het volk. Juist ook door civiele zaken maakt zij de kloof tussen volk en wet klein. Het voedt het respect voor de wet en het recht.

- Begrip billijkheid en natuurlijke verlichting. (297)
- Krachtig middel om volk te laten regeren is ook krachtig middel om het te leren regeren. (299)

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Vraag van Tocqueville: Waarom werkt de democratie zo goed in Amerika?

- Toeval:
 - Geen burens, geen hoofdstad, goede natuurlijke bronnen en een gelijke start. Politieke vrijheidsdrang wordt omgezet in bezitsverwerving
- Wetten:
 - De wetten bevorderen bezit, wie niet erft trekt verder. Federatie als vorm, gemeenten die inspraak leren, rechtspraak als verdragende factor op meerderheid.
- Zeden:
 - iedere religie heeft politieke opvattingen, betrouwbaarheid ligt in het christendom. (317)

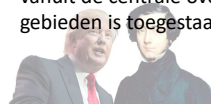
Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

De rol van de president

De president heeft macht in de economie en het leger. Dat waren ooit relatief onschuldige machtsvormen en dat bevorderde de democratie.

Nu is het leger wereldwijd actief, is de handel een werelddangelegenheid en zijn handelsbelangen, economische sancties en geweld dicht bijeen komen te liggen.

Daarbij is het begrip 'war' opgerekt zodat ook intern geweld vanuit de centrale overheid en de president op veel meer gebieden is toegestaan.

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Economie en leger

- Er is weinig oorlog in Amerika; 'geen' burens en een relatief leeg land. (N. B. op de oorspronkelijke bevolking komen we nog terug) De strijd wordt economisch gevoerd; wie bebouwt die houdt.
- Democratische volken hebben weinig belang bij oorlog en revolutie want ze hebben veel te verliezen.
- De strijd van de moderne tijd gaat altijd (ook) om economische motieven, omdat het eigen afzetgebied te klein is geworden voor verdere economische groei. Na WOII spelen vrije markt en dekolonisatie een grote rol.

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3

Wapenlobby

- In de Verenigde Staten is het recht op vuurwapenbezit vastgelegd in het tweede amendement van de Grondwet van 1791.
- "A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed."
- Het gaat in de basis dus niet om persoonlijk wapenbezit, maar om bezit door het volk (the people) tegenover de centrale overheid

Maieutiek_2018 Tocqueville en Amerika nu-3